

SYBA PBI-II
SEM-III

[Time: Three Hours]

[Marks: 100]

X49AAR

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions carry equal marks.
2. All questions are compulsory.
3. Figures to the right indicate full marks to a sub questions.

- Q.1 Attempt any **two** of the following.
- a) Define political theory. Explain the significance of study of political theory. 10
  - b) Elaborate the empirical approach to the study of political theory. 10
  - c) Write a detailed note on post- behavioural approach. 10
- Q.2 Attempt any **two** of the following.
- a) Explain the concept of State. Elaborate the theory of Divine origin of the State. 10
  - b) Discuss the various factors challenging the sovereignty of nation- state. 10
  - c) Discuss the relationship between state, civil society and market. 10
- Q.3 Attempt any **two** of the following.
- a) Explain the various sources of power. 10
  - b) Elaborate the different types of authority. 10
  - c) Write in detail on the various types of legitimacy. 10
- Q.4 Attempt any **two** of the following.
- a) Elaborate various types of Laws . 10
  - b) What is the meaning of Political Obligation? Give different grounds of political obligation. 10
  - c) What is right to resist? Explain the main forms of resistance. 10
- Q.5 Write notes on any **two** of the following.
- a) Explain the normative approach to the study of political theory. 10
  - b) Discuss in detail elements of the State. 10
  - c) Explain the important sources of law. 10

*****

- सूचना : १) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 २) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 ३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र . १ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) राजकीय सिद्धांताची व्याख्या करा. राजकीय सिद्धांताच्या अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा. १०
- ब) राजकीय सिद्धांताच्या अभ्यासाचे अनुभवजन्य दृष्टीकोन विशद करा. १०
- क) वर्तन्नोत्तरवादी दृष्टीकोनावर सविस्तर टीप लिहा. १०
- प्र . २ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा
- अ) राज्याची व्याख्या स्पष्ट करून राज्याच्या निर्मितीचा ईश्वरी वरदान सिद्धांत विशद करा. १०
- ब) राष्ट्र-राज्याच्या सार्वभौमत्वामुळे आम्हाला देणारे विविध घटकांची चर्चा करा. १०
- क) राज्य, नागरी समाज व बाजारपेठ यांच्यातील संबंधांवर चर्चा करा. १०
- प्र . ३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा
- अ) सत्तेचे विविध स्रोत स्पष्ट करा. १०
- ब) अधिसत्तेचे विविध प्रकार विशद करा. १०
- क) अधिमान्यतेच्या विविध प्रकारांवर सविस्तर लिहा. १०
- प्र . ४ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा
- अ) कायद्याचे विविध प्रकार सविस्तर विशद करा. १०
- ब) राजकीय आबंधनाचा अर्थ काय ते सांगा. राजकीय आबंधनाचे विविध आधारस्तंभ लिहा. १०
- क) प्रतिकाराचा अधिकार म्हणजे काय ? प्रतिकाराचे प्रमुख प्रकार स्पष्ट करा. १०
- प्र . ५ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा
- अ) राजकीय सिद्धांताच्या अभ्यासाचे आदर्शवादी दृष्टीकोन स्पष्ट करा. १०
- ब) राज्याच्या घटकांची सविस्तर चर्चा करा. १०
- क) कायद्याची महत्त्वाची उगमस्थाने स्पष्ट करा. १०

*****